

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
UKRAJNA OKTATÁSI ÉS TUDOMÁNYOS MINISZTERIUMA**

**Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

Кафедра історії та суспільних дисциплін
Történelem- és Társadalomtudományi Tanszék

“ЗАТВЕРДЖУЮ / JÓVÁHAGYOM”
Проректор з навчальної роботи
Oktatási rektorhelyettes

“__28__” __ серпня __ 2017.__

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
TANTÁRGYI PROGRAM**

Всесвітня історія (Нова історія країн Європи, Азії, Африки та Америки)
Világtörténelem (Európa, Ázsia, Afrika és Amerika újkora)
(назва навчальної дисципліни / a tantárgy neve)

напря́м підготовки/спеціальність / szak _014 Середня освіта (Історія)/014 Középfiskolai oktatás
(Történelem) _____
спеціалізація / szakosodás _вчитель історії / történelem szakos tanár _____

Розробники програми / A program kidolgozói Молнар Ф. Ф. / Molnár Ferenc

Затверджено на засіданні кафедри Історії та суспільних дисциплін _____
Протокол №__1__ від „__28__” серпня __ 2017__року
Jóváhagyva a _Történelem- és Társadalomtudományi Tanszék ülésén
2017. augusztus 28-án, jegyzőkönyv száma: 1.

Завідувач кафедри / Tanszékvezető _____
(підпис / aláírás) (прізвище та ініціали / név)

Опис навчальної дисципліни / A tantárgy leírása

Найменування показників / A jellemzők megnevezése	Галузь знань, напрям підготовки, рівень освіти / Képzési ág, szak, képzési szint	Характеристика навчальної дисципліни / A tantárgy jellemzői	
		денна форма навчання / nappali tagozat	заочна форма навчання / levelező tagozat
Кількість кредитів / Kreditszám – 9	Галузь знань / Képzési ág 01 Освіта/Педагогіка 01 Oktatás/Pedagógia	Обов'язкова / Kötelező Вибіркова / Választható	
Модулів / Modulok – 2 Змістових модулів / Tartalmi modulok – 6	Напрямок підготовки / спеціальність / Szak 014 Середня освіта (Історія) 014 Középfiskolai oktatás (Történelem)	Курс / Évfolyam:	
		2	
Загальна кількість годин / Összóraszám – 270	014 Середня освіта (Історія) 014 Középfiskolai oktatás (Történelem)	Семестр / Félév	
		4	
Тижневих годин для денної форми навчання / Heti óraszám nappali tagozaton: аудиторних / kontakt – 7 самостійної роботи / önálló munka – 164	Рівень освіти / Képzési szint Бакалавр BA	Лекції / Előadások	
		46 год.	_8_ год.
		Практичні, семінарські / Gyakorlati, szemináriumi	
		60 год./óra	__ год./óra
		Лабораторні / Laboratóriumi	
		__ год./óra	__ год./óra
		Самостійна робота / Önálló munka	
164 год./óra	__ год./óra		
Вид контролю / Ellenőrzés formája: екзамен/ vizsga			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни / A tantárgy célja és feladata

Мета / Cél: Метою викладання навчальної дисципліни Всесвітня історія (Нова історія країн Європи, Азії, Африки та Америки) є опанування студентами суті історичних процесів, що відбувалися у країнах Європи, Азії, Африки та Америки у новий час, усвідомлення їх об'єктивного характеру, взаємозв'язку та взаємозалежності, а також закономірностей суспільно-політичного розвитку, ролі об'єктивного та суб'єктивного чинників в історії.

Згідно з загальноприйнятими хронологічними рамками, це період від XVI століття до початку XIX століття. Однак хронологічні межі окремих лекцій не завжди співпадають, що продиктовано особливостями еволюції окремих країн та завжди має спеціальне пояснення.

Період нової історії – це час зіткнення двох типів цивілізацій: західноєвропейської, з одного боку, і ряду східних, – з іншого, час становлення і утвердження колоніальної системи. Відповідно, найбільше гострими, дискусійними питаннями курсу стають: проблема рівня розвитку позначених країн до початку нового часу, проблема їх цивілізаційної, у тому числі культурно-релігійної специфіки, оцінка колоніалізму як історичного явища.

Завдання / Feladat: Основними завданнями вивчення дисципліни Всесвітня історія (Нова історія країн Європи, Азії, Африки та Америки) є вивчення політичного і соціально-політичного розвитку окремого народу, окремої країни, стану культури і освіти, їх роль в світовій політиці, ознайомити з

найбільш значущими дослідженнями історії цих країн. У результаті вивчення даного курсу студент повинен знати стан внутрішньої і зовнішньої політики кожної країни, основні тенденції розвитку, головну хронологію подій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен / *A tantárgy teljesítése által a hallgatónak*

знати / tudnia kell: Теоретичні основи сучасних підходів до нової історії країн Європи, Азії, Африки та Америки, головні етапи політичної та культурної історії народів регіону, основну термінологію курсу та програмний фактичний матеріал в його послідовності.

вміти / képesnek kell lennie: Використовувати знання, отримані під час вивчення курсу, для аналізу сучасного стану країн регіону, їх політичного та економічного розвитку і перспектив їх подальшого впливу на тенденції світової політики. Самостійно поповнювати свої знання новими надбаннями історичної думки стосовно до проблематики.

3. Програма та структура навчальної дисципліни / *A tantárgy programja és felépítése*

Назви модулів і тем / A modulok és témák címe	Кількість годин / <i>Óraszám</i>									
	денна форма / <i>nappali tagozat</i>					заочна форма / <i>levelező tagozat</i>				
	усього / összesen	у тому числі / <i>ebből</i>				усього / összesen	у тому числі / <i>ebből</i>			
		л / e	п / gy	лаб / lab	с.р. / ö.m.		л / e	п / gy	лаб / lab	с.р. / ö.m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. / 1. tartalmi modul										
Загальна характеристика Європи у новий час. Дипломатичні події у Європи у XVI-XVIII. ст.										
1. Предмет і метод Нової історії. Особливості цивілізаційного підходу.	2	2								
2. Зміст, хронологічні рамки, періодизація.	2		2							
3. Політична карта і міжнародні відносини в другій половині XVI - XVIII ст.	2	2								
4. Економічний розвиток. Ринок, капітал, буржуазія.	2		2							
5. Початок Реформації в Німеччині. Селянська війна Томаса Мюнцера. Аугсбурзький райхстаг	2		2							
6. Кальвіністська Реформація. Реформація в Швейцарії.	4		2		2					
7. Реформація у Франції.	4		2		2					
8. Політична карта Західної Європи.	4		2		2					
9. Міжнародні	6	2			4					

відносини в кінці XVI – середині XVII ст.										
Разом за змістовим модулем 1 / Összesen az 1. tartalmi modulban	28	6	12		10					
Змістовий модуль 2. / 2. tartalmi modul Країни Європи у XVI-XVIII. ст.										
1. Англія у в кінці XVI – середині XVII ст.	4	2			2					
2. Англійська буржуазна революція.	4		2		2					
3. Австрійська монархія, друга пол. 17-18 ст.	4	2			2					
4. Прусія та малі німецькі держави у другій половині XVII-XVIII ст.	4		2		2					
5. Іспанія і Португалія в другій пол. 17-18 ст.	4		2		2					
6. Португалія в другій пол. 17-18 ст.	4		2		2					
7. Італія в другій пол. 17-18 ст.	4		2		2					
8. Скандинавські країни в другій пол. 17-18 ст.	4		2		2					
9. Голландія в другій пол. 17-18 ст.	4	2			2					
10. Абсолютна монархія у Франції в д. п. XVII - 80-х роках XVIII ст.	4	2			2					
11. Епоха Просвітництва, основні характеристики.	4	2			2					
Разом за змістовим модулем 2 / Összesen a 2. tartalmi modulban	36	10	12		24					
Змістовий модуль 3. / 3. tartalmi modul Міжнародні відносини у другій половині XVII – XVIII ст.										
1. Європейські країни після Тридцятилітньої війни (1618–1648 рр.). Дипломатія другої половини XVII ст.	4	2			2					
2. Війна європейської коаліції проти Османської імперії (1683–1699 рр.). Карловацький мир.	4	2			2					

3. Північна війна (1700–1721 рр.).	4		2		2					
4. Війна за іспанську спадщину (1701–1714 рр.).	4	2			2					
5. Війна за австрійську спадщину (1740–1748 рр.).	4		2		2					
6. Семилітня війна (1756–1763 рр.).	4		2		2					
7. Російсько-турецькі війни XVIII ст. та їх наслідки.	4		2		2					
8. Поділи Польщі.	4		2		2					
Разом за змістовим модулем 3. / Összesen a 3. tartalmi modulban	32	6	10		16					
Змістовий модуль 4. / 4. tartalmi modul Країни Америки у XVI-XVIII. ст.										
1. Колоніальна політика європейських держав у другій пол. 17-18 ст.	6		2		4					
2. Передумови, причини та характер війни за незалежність у Північній Америці.	6		2		4					
3. Початок воєнних дій. Проголошення незалежності англійських колоній.	4		2		2					
4. Бойові дії в 1776–1783 роках.	6	2			4					
5. Утворення США.	6	2			4					
6. Позиція Європейських країн до англо-американської війни.	4	2			2					
7. Повстання Д. Шейса (1786–1787 рр.).	6		2		4					
8. Прийняття конституції 1787 р.	6		2		4					
9. Історичне значення американської революції.	4		2		2					
10. Латинська Америка у боротьбі за незалежність	6	2			4					
Разом за змістовим модулем 4. / Összesen a 4. tartalmi modulban	54	8	12		34					

Змістовий модуль 5. / 5. tartalmi modul										
Країни Азії у XVI-XVIII. ст.										
1. Проблема періодизації історії країн Азії.	6		2		4					
2. Колоніалізм як доба історії країн Азії. Поняття колоніалізму, його витоки та перші історичні приклади.	6		2		4					
3. Розвиток Османської імперії наприкінці XVI-XVII. ст.	4	2			2					
4. Османська імперія. Кризове становище системи господарства та землеволодіння.	4				4					
5. Османська імперія та західні країни. Виникнення Східного питання.	4				4					
6. Індія у XVI-XVII. ст.	6	2			4					
7. Ослаблення влади Моголів. Виступи проти них та піднесення маратхів. Втручання Надіршаха та його наслідки.	4	2			2					
8. Колонізаційна політика англійців у Бенгалії, методи управління. Початок підкорення Індії владі англійської корони. Парламентський акт 1774 р. У. Гастінгс та його діяльність.	4	2			2					
9. Війна Ост-Індської компанії і Майсуром та маратхами.	4				4					
10. Китай у XVI-XVII ст.	6		2		4					
11. Економічний розвиток Китаю. Стан сільського господарства. Рівень розвитку міст, торгівлі та ремесла.	4				4					
12. Вплив маньчжурського володарювання на розвиток культури	4				4					

Китаю. Зовнішня політика імперії. Відносини з європейцями та їх наслідки.										
13. Японія у XVI-XVIII ст.	4	2			4					
14. Арабські країни Близького Сходу у XVI-XVIII ст.	6		2		4					
15. Імперія Надір-шаха в Ірані та встановлення влади Каджарів. Занепад держави Сефевідів та крах їх влади.	4		2		2					
16. Надір-шах, його походи та володарювання. Розпад держави Надіра.	4				4					
Разом за змістовим модулем 5. / Összesen az 5. tartalmi modulban	76	10	10		56					
Змістовий модуль 6. / 6. tartalmi modul Країни Африки у XVI-XVIII. ст.										
1. Проблема періодизації історії країн Африки.	4				4					
2. Колоніалізм як доба історії країн Африки.	4				4					
3. Північна Африка у XVI-XVII ст.	4	2			2					
4. Тропічна Африка у XVI-XVII ст.	6		2		4					
5. Південна Африка у XVI-XVII ст.	6	2			4					
6. Європейці на Атлантичному узбережжі Африки у XVIII ст.	4	2			2					
7. Північна Африка та особливості її історичної долі у XVIII ст.	6		2		4					
Разом за змістовим модулем 6 / Összesen a 6. tartalmi modulban	30	6	4		24					
Усього годин / Összesen	270	46	60		164					

4. Теми семінарських занять / A szemináriumi foglalkozások témája

№	Назва теми / A téma címe	Кількість годин / Óraszám
1.	Загальна характеристика Європі у новий час. Зміст, хронологічні рамки, періодизація.	2
2.	Економічний розвиток у XVI-XVIII. ст. Ринок, капітал, буржуазія.	2
3.	Початок Реформації в Німеччині. Селянська війна Томаса Мюнцера. Аугсбурзький райхстаг.	2
4.	Кальвіністська Реформація. Реформація в Швейцарії.	2
5.	Реформація у Франції.	2
6.	Політична карта Західної Європи у XVI-XVIII. ст.	2
7.	Англійська буржуазна революція.	2
8.	Прусія та малі німецькі держави у другій половині XVII-XVIII ст.	2
9.	Іспанія в другій пол. 17-18 ст.	2
10.	Португалія в другій пол. 17-18 ст.	2
11.	Італія в другій пол. 17-18 ст.	2
12.	Скандинавські країни в другій пол. 17-18 ст.	2
13.	Північна війна (1700–1721 рр.).	2
14.	Війна за австрійську спадщину (1740–1748 рр.).	2
15.	Семилітня війна (1756–1763 рр.).	2
16.	Російсько-турецькі війни XVIII ст. та їх наслідки.	2
17.	Поділи Польщі.	2
18.	Колоніальна політика європейських держав у другій пол. 17-18 ст.	2
19.	Передумови, причини та характер війни за незалежність у Північній Америці.	2
20.	Початок воєнних дій. Проголошення незалежності англійських колоній.	2
21.	Повстання Д. Шейса (1786–1787 рр.).	2
22.	Прийняття конституції 1787 р.	2
23.	Історичне значення американської революції.	2
24.	Проблема періодизації історії країн Азії.	2
25.	Колоніалізм як доба історії країн Азії. Поняття колоніалізму, його витоки та перші історичні приклади.	2
26.	Китай у XVI-XVII ст.	2
27.	Арабські країни Близького Сходу у XVI-XVIII ст.	2
28.	Імперія Надір-шаха в Ірані та встановлення влади Каджарів. Занепад держави Сефевідів та крах їх влади.	2
29.	Тропічна Африка у XVI-XVII ст.	2
30.	Північна Африка та особливості її історичної долі у XVIII ст.	2
	Разом / Összesen	60

5. Теми практичних занять / A gyakorlati foglalkozások címe

№	Назва теми/ A téma címe	Кількість годин / Óraszám
1		
...		

6. Теми лабораторних занять / A laboratóriumi foglalkozások témája

№	Назва теми/ A téma címe	Кількість годин / Óraszám
1		

7. Самостійна робота / Önálló munka

№	Назва теми/ A téma címe	Кількість годин / Óraszám
1.	Кальвіністська Реформація. Реформація в Швейцарії.	2
2.	Реформація у Франції.	2
3.	Політична карта Західної Європи.	2
4.	Міжнародні відносини в кінці XVI – середині XVII ст.	4
5.	Англія у в кінці XVI – середині XVII ст.	2
6.	Англійська буржуазна революція.	2
7.	Австрійська монархія, друга пол. 17-18 ст.	2
8.	Прусія та малі німецькі держави у другій половині XVII-XVIII ст.	2
9.	Іспанія і в другій пол. 17-18 ст.	2
10.	Португалія в другій пол. 17-18 ст.	2
11.	Італія в другій пол. 17-18 ст.	2
12.	Скандинавські країни в другій пол. 17-18 ст.	2
13.	Голландія в другій пол. 17-18 ст.	2
14.	Абсолютна монархія у Франції в д. п. XVII - 80-х роках XVIII ст.	2
15.	Епоха Просвітництва, основні характеристики.	2
16.	Європейські країни після Тридцятилітньої війни (1618–1648 рр.). Дипломатія другої половини XVII ст.	2
17.	Війна європейської коаліції проти Османської імперії (1683–1699 рр.). Карловацький мир.	2
18.	Північна війна (1700–1721 рр.).	2
19.	Війна за іспанську спадщину (1701–1714 рр.).	2
20.	Війна за австрійську спадщину (1740–1748 рр.).	2
21.	Семилітня війна (1756–1763 рр.).	2
22.	Російсько-турецькі війни XVIII ст. та їх наслідки.	2
23.	Поділи Польщі.	2
24.	Колоніальна політика європейських держав у другій пол. 17-18 ст.	4
25.	Передумови, причини та характер війни за незалежність у Північній Америці.	4
26.	Початок воєнних дій. Проголошення незалежності англійських колоній.	2
27.	Бойові дії в 1776–1783 роках.	4
28.	Утворення США.	4
29.	Позиція Європейських країн до англо-американської війни.	2
30.	Повстання Д. Шейса (1786–1787 рр.).	4
31.	Прийняття конституції 1787 р.	4
32.	Історичне значення американської революції.	2
33.	Латинська Америка у боротьбі за незалежність	4
34.	Проблема періодизації історії країн Азії.	4
35.	Колоніалізм як доба історії країн Азії. Поняття колоніалізму, його витоки та перші історичні приклади.	4
36.	Розвиток Османської імперії наприкінці XVI-XVII. ст.	2
37.	Османська імперія. Кризове становище системи господарства та землеволодіння.	4

38.	Османська імперія та західні країни. Виникнення Східного питання.	4
39.	Індія у XVI-XVI ст.	4
40.	Ослаблення влади Моголів. Виступи проти них та піднесення маратхів. Вторгнення Надір-шаха та його наслідки.	2
41.	Колонізаційна політика англійців у Бенгалії, методи управління. Початок підкорення Індії владі англійської корони. Парламентський акт 1774 р. У. Гастінгс та його діяльність.	2
42.	Війна Ост-Індської компанії і Майсуром та маратхами.	4
43.	Китай у XVI-XVII ст.	4
44.	Економічний розвиток Китаю. Стан сільського господарства. Рівень розвитку міст, торгівлі та ремесла.	4
45.	Вплив маньчжурського володарювання на розвиток культури Китаю. Зовнішня політика імперії. Відносини з європейцями та їх наслідки.	4
46.	Японія у XVI-XVIII ст.	4
47.	Арабські країни Близького Сходу у XVI-XVIII ст.	4
48.	Імперія Надір-шаха в Ірані та встановлення влади Каджарів. Занепад держави Сефевідів та крах їх влади.	2
49.	Надір-шах, його походи та володарювання. Розпад держави Надіра.	4
50.	Проблема періодизації історії країн Африки.	4
51.	Колоніалізм як доба історії країн Африки.	4
52.	Північна Африка у XVI-XVII ст.	2
53.	Тропічна Африка у XVI-XVII ст.	4
54.	Південна Африка у XVI-XVII ст.	4
55.	Європейці на Атлантичному узбережжі Африки у XVIII ст.	2
56.	Північна Африка та особливості її історичної долі у XVIII ст.	4
	Разом/ Összesen	67

8. Методи навчання / Oktatási módszerek

Лекції/előadások, семінарські заняття/szemináriumi foglalkozások, самотійна робота/önálló munka

9. Методи контролю / Az ellenőrzés formái

Модульний контроль/modulzáró dolgozat, реферат із самотійної роботи/referátum önálló munkából, екзамен/vizsga

10. Розподіл балів, які отримують студенти / A hallgatók által szerezhető pontok eloszlása

Приклад для заліку / Példa beszámolóra

Поточне тестування та самотійна робота / Teszt és önálló munka									Сума / Összesen
Змістовий модуль №1 / 1. tartalmi modul					Змістовий модуль № 2 / 2. tartalmi modul				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100
20	10	10	10	10	10	10	10	10	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів / a tartalmi modulok témái

Приклад для екзамену / Példa vizsgára

Поточне тестування та самостійна робота / Teszt és önálló munka									Сума / Összesen
Змістовий модуль №1 / 1. tartalmi modul					Змістовий модуль № 2 / 2. tartalmi modul				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100
20	10	10	10	10	10	10	10	10	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів / a tartalmi modulok témái

Приклад за виконання курсового проекту (роботи) / Példa évfolyammunkára

Змістова частина / Tartalmi rész	Ілюстрації, додатки / Ábrák, függelékek	Захист роботи / A munka megvédése	Сума / Összesen
до 40_ -ig	до 40_ - ig	до 20_ - ig	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS / Osztályozási skála: nemzeti és ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності / Tanulmányi összpontszám	Оцінка ECTS / ECTS osztályzat	Оцінка за національною шкалою / Osztályzat a nemzeti skála szerint	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики / vizsga, évfolyammunka és gyakorlat esetén	для заліку / beszámoló esetén
90 – 100	A	відмінно / jeles	зараховано / megfelelt
82-89	B	добре / jó	
74-81	C		
64-73	D	задовільно / elégséges	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання / elégtelen a pótvizsga lehetőségével	не зараховано з можливістю повторного складання / nem felelt meg, a pótbeszámoló lehetőségével
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / elégtelen, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével

11. Методичне забезпечення / Módszertani ellátottság

Історичні карти , методичні рекомендації.

Гончар Б. М., Козицький М. Ю., Мордвінцев В. М., Слюсаренко А. Г.: Всесвітня історія: Навч. посіб. – К.: Знання, 2002.

Кириченко В.П. Нова історія країн Азії, Африки та Латинської Америки. – К.: Либідь, 2002.

Панкова Е.В. Історія Європи. Навчальний посібник. – К., 2007.

12. Рекомендована література / Ajánlott szakirodalom **Базова / Alapművek**

- Історія країн Західної Європи та Північної Америки нового часу. Ч. 1. /Укладач Баран. – Львів, 2002.
 Козицький А. Новітня історія країн Азії та Африки. - Львів: Афіша, 2000.
 Манькіна А.С. Новая и новейшая история стран Западной Европы и Америки. – М., 2004.
 Новая история стран Европы и Америки. Первый период: Учеб. пособие для студ. вузов. – М.: Высш. шк., 1986.
 Сборник документов по истории нового времени стран Европы и Америки: 1640–1870. – М., 1990.
 Тейлор А. Дж. П. Габсбургська монархія 1809–1918: Історія Австрійської імперії та Австро-Угорщини. — Львів: ВНТЛ Класика, 2002.
 Хрестоматія по новій історії. 1640-1870 / Под ред. В. Г. Сироткіна. – М., 1990.
 Hahner Péter: A régi rend alkonya. Egyetemes történet 1648–1815. Panem Könyvkiadó, 2006.
 Herber Attila, Martos Ida, Moss László, Tisza László: Történelem, IV. kötet. 1500-tól 1789-ig. Bp., 2002.
 Poór János (szerk.): A kora újkor története. Osiris Kiadó, Budapest, 2009.
 Poór János (szerk.): Kora újkori egyetemes szöveggyűjtemény. Osiris Kiadó, Budapest, 2009.
 Világtörténelem. Főszerkesztő: Salamon Konrád. Akadémia Kiadó, Budapest, 2011.

Допоміжна / Kiegészítő olvasmányok

- Бацер М.И. От нарратива к теории. Англо-американская историография английской революции XVII в. // Новая и новейшая история. – 1997. – №5.
 Вопросы новой и новейшей истории стран Европы и Северной Америки: Сб. науч. тр. – К.: УМК ВО, 1992.
 Мейер М.С. Османская империя в XVIII веке: Черты структурного кризиса. – М.: Наука, 1991.
 Можейко И.В. Пираты, корсары, рейдеры: Очерки истории пиратства в Индийском океане и Южных морях (XV–XX вв.). – М.: Наука, 1991.
 Пономарев М.В., Смирнов С.Ю. Новая и новейшая история стран Европы и Америки. Учеб. пособие. В 3 ч. Ч. 1.– М., 2000.
 Рубель В. А. Нова історія Азії та Африки. – К.: Либідь, 2007.
 Рюде Д. Народные низы в истории. 1730–1848 гг. – М., 1984.
 Согрин В.В. Политическая история США XVII–XX вв. – М., 2001.
 Шумов С. Ирак. История, народ, культура. – М.: Монолит, 2002.
 Шумов С. История Ближнего Востока. Кодекс приличий на Востоке.–М.:Евролинц, 2002.
 Эйдус Х.Т. История Японии с древнейших времен до наших дней. Краткий очерк. – М., 1968.
 Юм Д. Англия под властью дома Стюартов: В 2 т. – М., 2003. – Т. 1.
 Conrad Totman: Japán története. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.
 Duby, Georges (szerk.): Franciaország története I. A kezdetektől a Bourbon-restaurációig. Bp., 2005.
 Fulbrook, Mary: Németország története, Budapest, 1993.
 J. D.Fage, W. Tordoff: Afrika története. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.
 K. A. Antonova, G. M. Bongard-Levin, G. G. Kotovszkij (fordította Puskás Ildikó és Major István): India története. Kossuth Könyvkiadó, 1981.
 Kennedy, Paul: Nagyhatalmak tündöklése és bukása. Gazdasági változások és katonai konfliktusok 1500–2000. Bp., 1992.
 Szántó György Tibor: Anglikán reformáció, angol forradalom. Bp., 2000.
 Wittmann Tibor: Németalföld aranykora. Bp., 1965.

13. Інформаційні ресурси / Internetes, elektronikus források

Електронна бібліотека Інституту історії України Національна академія наук України: <http://history.org.ua/>
<http://unr.memory.gov.ua/>

Додаток 1 / 1. számú melléklet

Методичні вказівки до практичних (семінарських) робіт з дисципліни / Módszertani útmutató a gyakorlati (szemináriumi) munkához

Всесвітня історія (Нова історія країн Європи, Азії, Африки та Америки) tantárgyból

Семінарські заняття є ефективною формою організації навчальних занять, з якими органічно поєднуються лекції.

Семінар (від лат. “**seminarium**” – “розсадник”, переносно – “школа”) – це особлива форма навчальних практичних занять, яка полягає у самостійному вивченні студентами за завданнями викладача окремих питань і тем лекційного курсу з наступним оформленням навчального матеріалу у вигляді рефератів,

доповідей, повідомлень тощо.

Основними дидактичними цілями їх проведення є:

забезпечити **педагогічні умови** для поглиблення і закріплення знань студентів з основ даного курсу, набутих під час лекцій та у процесі вивчення навчальної інформації, що виноситься на самостійного опрацювання;

спонукати студентів до колективного творчого обговорення найбільш складних питань навчального курсу, активізація їх до самостійного вивчення наукової та методичної літератури, формування у них навичок самоосвіти;

оволодіння методами аналізу фактів, явищ і проблем, що розглядаються та формування умінь і навичок до здійснення різних видів майбутньої професійної діяльності.

Семінарські заняття виконують такі **основні функції** (відповідно формулюють **дидактичні цілі** заняття: навчальну, виховну і розвивальну):

навчальну (поглиблення, конкретизацію, систематизацію знань, засвоєних під час лекційних занять та у процесі самостійної підготовки до семінару);

розвивальну (розвиток логічного мислення студентів, набуття ними умінь працювати з різними літературними джерелами, формування умінь і навичок аналізу фактів, явищ, проблем тощо);

виховну (патріотичне виховання, виховання економічної, екологічної культури і мислення, прищеплення інтересу до вивчення конкретної дисципліни та до фаху, формування потреби здорового способу життя тощо);

діагностично-корекційну (контроль за якістю засвоєння студентами навчального матеріалу, виявлення прогалин його засвоєнні та їх подолання) та ін.

Отож, визначаючи **методичну концепцію** організації і проведення семінарських занять, слід виходити з того, що:

під час вивчення різних дисципліни студенти повинні засвоїти їх **провідні ідеї**

(зміст понять, положень, законів, теорій та ін.); знати галузі їх використання; вміти застосовувати набуті знання, вміння й навички під час вивчення фахових дисциплін, у майбутній практичній діяльності тощо;

до семінарських занять ставляться **загальнодидактичні вимоги** (науковість, доступність, єдність форми і змісту, забезпечення зворотного зв'язку, проблемність та ін.);

у методиці проведення семінарських занять є **певні особливості**, зумовлені логікою викладання конкретної дисципліни;

необхідно забезпечити високий рівень **мотивації** (вивчення теми слід розпочинати із з'ясування її значення для засвоєння даної чи інших дисциплін, у майбутній професійній діяльності тощо);

дотримання принципу професійної спрямованості та здійснення різнорівневих міжпредметних зв'язків з іншими дисциплінами, практичним навчанням забезпечує формування єдиної системи знань умінь та навичок студентів;

важливим є також формування професійної культури і мислення;

у процесі проведення семінарського заняття необхідно забезпечувати органічну єдність теоретичного і дослідницько-експериментального пізнання;

семінарські заняття мають гармонійно поєднуватися з лекційними,

практичними і лабораторними заняттями та самостійної роботою студентів.

Відмінною особливістю семінару як форми навчальних занять є:

активна участь самих студентів у з'ясуванні сутності проблем, питань, що були винесені на розгляд;

викладач надає студентам можливість вільно висловлюватися під час розгляду питань, що винесені на обговорення, допомагає їм вірно будувати свої міркування;

така навчальна мета семінару вимагає, щоб студенти були добре підготовлені до заняття;

якщо студенти не підготовлені до заняття, то семінарське заняття перетворюється у фронтальну бесіду (викладач задає питання, студенти відповідають на них).

Існує багато різновидностей семінарських занять, які відрізняються як за змістом, так і за формою організації роботи. У процесі проходження практики під час викладання тої чи іншої дисципліни рекомендується використовувати різні види семінарських занять.

Методичні вказівки до самостійних робіт з дисципліни / Módszertani útmutató önálló munkához

Всесвітня історія (Нова історія країн Європи, Азії, Африки та Америки) tantárgyból

Самостійна робота студента є важливою складовою підготовки кваліфікованого фахівця, конкурентоспроможного на ринку праці, здатного до компетентної професійної діяльності на рівні світових стандартів.

Самостійна робота студентів є одним з компонентів навчального процесу, важливим чинником, що формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння знань, основним засобом опанування навчального матеріалу в позааудиторний час. Значно підвищуються значення та статус самостійної роботи при введенні кредитно-модульної технології навчання, згідно з якою скорочується обсяг аудиторної роботи.

Мета самостійної роботи студентів — засвоїти в повному обсязі навчальну програму дисципліни “Педагогіка” і сформувані самостійність як особистісну рису та важливу професійну якість, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та конт ролювати власну діяльність і вміти адаптуватися до навколишнього середовища.

Самостійна робота передбачає такі складові:

- самостійну роботу при підготовці до семінарських занять;
- аудиторну роботу під час семінарських занять;
- виконання самостійних робіт у формі підготовки рефератів з конкретних проблем і усних доповідей;
- тестування.

Навчальний час, що відведений для самостійного вивчення дисципліни, регламентується навчальним планом.

Зміст самостійної роботи студентів над конкретною дисципліною визначається її навчальною програмою, методичними матеріалами та вказівками викладача.

Самостійна робота студентів визначається системою навчально-методичних засобів:

- підручниками;
- конспектами лекцій, матеріалами практичних і семінарських занять;
- електронними навчально-методичними посібниками, що містяться в електронних програмах кафедр і бібліотеки;
- опорними конспектами викладачів; • консультаціями викладачів.

Крім того, самостійна робота передбачає опрацювання:

- законодавчих та нормативних актів;
- матеріалів електронних видань.

Розроблені методичні матеріали передбачають можливість прове дення самоконтролю з боку студента. Для цього призначені питання для самоконтролю.

Навчальний матеріал, що опрацьовується студентами самостійно, виноситься на підсумковий контроль. Упродовж вивчення курсу багато уваги приділяється підвищенню самостійності мислення студентів, що здійснюється при проведенні аудиторних занять. Зокрема, практикується самостійна аудиторна робота, яка передбачає, що студенти беруть участь у складанні питань для самоконтролю, аналізі доповідей студентів, перевірці відповідей, рецензуванні результатів перевірок, виконанні тестових завдань тощо.

Самостійність мислення студентів активізується також постановкою проблемних питань під час читання лекцій, проведення семінарських занять, обговорення результатів виконання самостійних завдань. Поточний контроль знань студентів проводиться шляхом перевірки конспектів лекцій, завдань для самостійної роботи. Основними видами контролю рівня опанування навчального матеріалу, відведеного для самостійного опрацювання студентами денної форм навчання, є усне опитування (заочної форми навчання — перевірка контрольних робіт). За результатами контролю студентам виставляються оцінки в журналах поточної успішності за бальною системою модульно-рейтингового контролю.

Підсумковий модульний контроль є обов'язковим заходом для всіх студентів. При його проведенні за 100-бальною шкалою оцінюються теоретичні знання та практичні вміння і навички студентів, які вони здобули після опанування всіх змістових модулів дисципліни.

Підсумковий модульний контроль з навчальної дисципліни “Педагогіка” охоплює такі етапи:

- підготовка та захист індивідуального завдання (реферативної роботи);
- виконання тестових завдань;
- відповідь на одне з питань, визначених як питання для самоконтролю.

Додаток 3 / 3. számú melléklet

Методичні вказівки до контрольних робіт з дисципліни / Módszertani útmutató ellenőrző dolgozatokhoz

**Всесвітня історія (Нова історія країн Європи, Азії, Африки та Америки)
tantárgyból**

Методичні вказівки до контрольних робіт з дисципліни / Módszertani útmutató ellenőrző dolgozatokhoz

Контрольна робота повинна відображати окремі теоретико-практичні проблеми з відповідної дисципліни і виконуватися студентом після вибору ним тієї чи іншої теми (завдання). Виходячи зі специфічних особливостей навчальних дисциплін, контрольна робота виконується у формі реферату або контрольного завдання (в якому розв'язується конкретна аналітична ситуація). В окремих випадках не виключається поєднання вказаних двох форм контрольної роботи.

Контрольна робота у формі завдання з відповідної навчальної дисципліни є логічно сформульованим і поставленим в проблемному плані конкретним науковим завданням, що виражається в пошуку можливих варіантів і шляхів його розв'язання.

Незважаючи на різноманітність контрольних завдань, обумовлених специфікою відповідних навчальних дисциплін, алгоритм їх виконання включає:

- 1) уточнення завдання, виявлення необхідних джерел для роботи над ним;
- 2) виявлення тенденцій розвитку процесів, що впливають із завдання, їх теоретичне обґрунтування та оцінка;
- 3) здійснення конкретного вирішення завдання (власний варіант), його пояснення та інтерпретація;
- 4) формулювання заключних висновків з викладанням прогнозу розвитку процесу (явища) в перспективі.

Контрольна робота виконується студентами самостійно. Вона повинна бути викладена логічно та технічно правильно оформлена. Робота пишеться чітким і розбірливим почерком, допускається також друкований або комп'ютерний її варіант. На кожній сторінці повинні бути залишені поля, а сторінки, крім того, мають бути пронумеровані. Обсяг контрольної роботи у формі реферату не повинен перевищувати 12-18 сторінок, а у формі контрольного завдання - 3-5 сторінок. В кінці роботи вміщується список використаних літературних джерел, ставиться підпис студента і дата виконання.